

ברכות הנהנין

ברכה ראשונה	המאכל	ברכה אחרונה
המוציא לחם מן הארץ..."		ברכת המזון פוטרת דברי קינוח ויין שנאכלו בתוך הסעודה פוטרת בדיעבד-מזונות משביעים אפילו אינם נאכלים בסעודה
"בורא מיני מזונות..." 	תבשילי דגן מאפה בצק מאפה בצק ותבשילים דגניים הנאכלים להנאה ולא לשובע	"על המחיה ועל הכלכלה..." ברכה אחת מעין שלוש
"בורא פרי הגפן..." 	יין משקה הנסחט מענבים-יין, מיץ ענבים	על הגפן ועל פרי הגפן..." ברכה אחת מעין שלוש פוטרת-כל משקה שנתכוון לשתות לאחר היין. פוטרת בדיעבד-ענבים
"בורא פרי העץ..." פוטרת בדיעבד- יין ומיץ ענבים	ענבים תפוח פרי מעץ המוציא עלים וענפים מהגזע	משבעת המינים על העץ ועל פרי העץ..." שאר פרות בורא נפשות פוטרת-שאר הפרות פוטרת בדיעבד-יין
"בורא פרי האדמה..." פוטרת בדיעבד-פרות העץ	ירקות וקטניות עשביים המוציאים עלים וענפים מהשורש 	"בורא נפשות..."
"שהכל נהיה בדברו..." פוטרת כל דבר המסופק בברכתו. ובדיעבד-כל המאכלים והמשקים	מהחי דג מאכל או משקה, שאין גדולו מהקרקע או מהקרקע ואיבד צורתו	"בורא נפשות..."

מבנה הברכות

ברכת המזון

שלוש ברכות ראשונות שחיובן מהתורה, והרביעית מתקנות חז"ל

1. **ברכת הזן:** "... הזן את העולם... הזן את הכל" (תקנת משה רבינו בעת ירידת המן במדבר)
2. **ברכת הארץ:** "... נוודה לך... ארץ חמדה... על הארץ ועל המזון" (תקנת יהושע בכניסתו לא"י).
3. **ברכת ירושלים:** "רחם... ועל ירושלים... בונה ברחמיו ירושלים" (תקנו דוד ושלמה)
4. **ברכת הטוב והמטיב:** "... המלך הטוב והמטיב... ומכל טוב..." (תקנת חכמי יחבנה שהובאו הרוגי ביתר לקבורה)

ברכה אחת מעין שלש

תכנה הקצר כעין וכנגד שלש הברכות שבברכת המזון

1. **מעין ברכת המזון:** "על המחיה", "על הגפן", "על העץ".
2. **מעין ברכת הארץ:** "... ועל ארץ חמדה..."
3. **מעין ברכת ירושלים:** "... ובונה ירושלים.."
4. **מעין ברכת הטוב והמטיב:** "... כי אתה ה' טוב ומטיב..."

בורא נפשות

משבח את ה' על:

1. **מאכלים הכרחיים:** "וחסרונן" (לחם ומים).
2. **מאכלים מועילים:** "על כל מה שבראת" (פרות ועוד).

בורא נפשות

"ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם בורא נפשות רבות וחסרונן, על כל מה שבראת להחיות בהם נפש כל חי, ברוך חי העולמים.

עבודה א':

1. ציירו בריבועים מאכלים המתאימים לברכתם.
2. מלאו בשורות מה מברכים לאחר אכילתם.

פרי הגפן

פרי העץ

שהכל

פרי האדמה

מזונות

המוציא

ברכות

עבודה א':

1. אספו ציורים והדביקו בריבועים המתאימים.
2. רשמו ליד כל מאכל את ברכתו לאחר אכילתו.

בורא פרי האדמה	בורא מיני מזונות	המוציא	שהכל נהיה בדברו	בורא פרי העץ
בורא פרי האדמה	בורא פרי העץ	בורא פרי העץ	בורא מיני מזונות	שהכל נהיה בדברו

עבודה

1. כתבו 10 מאכלים הנאכלים בשעת סעודה ולכן ברכת המוציא פוטרם:

א. ב. ג. ד. ה. ו. ז. ח. ט. י.

2. כתבו 5 מאכלי קינוח הנאכלים בסוף הסעודה ולכן אינם נפטרים בהמוציא:

א. ב. ג. ד. ה.

3. במה דומה אורז לעוגה ובמה הוא שונה?

4. מדוע נקראת "ברכת מעין שלוש" בשם זה?

5. מדוע אין ברכה אחרונה לסוכריה ולמסטיק כבשוקולד?

6. שלוש ברכות שונות: לעוגה, לעוגה מקמח תפוז"א, ולתפוז"א רגילים, מדוע?

7. באיזו ברכה שונה ברכת הרימון מברכת התפוז ומדוע?

8. מדוע מברכים "בורא פרי האדמה" על בננה?

ברכות

עבודה ג':

כתבו מאכלים מתאימים בכל טור מתוך הרשימה למטה:

בורא מיני מזונות 1 2 3 4 5 על המחיה	בורא פרי הגפן 1 2 3 4 5 על הגפן ועל פרי הגפן	המוציא 1 2 3 4 5 ברכת המזון	בורא מיני מזונות 1 2 3 4 5 על המחיה	שהכל 1 2 3 4 5 בורא נפשות
בורא פרי העץ 1 2 3 4 5 בורא נפשות	שהכל 1 2 3 4 5 בורא נפשות	בורא פרי העץ 1 2 3 4 5 בורא נפשות	בורא פרי האדמה 1 2 3 4 5 בורא נפשות	בורא פרי העץ 1 2 3 4 5 על העץ ועל פרי העץ

אוצר תשובות

אגוזים | תמרים | פיתה | רסק עגבניות | קסמים | אטריות | יין צימוקים | גרעינים | שחורים | שקדים | תה | ענבים | כופתאות | חלב | דיסת סולת | רימונים | שוקולד | חרובים | ריבה, | גזוז | אגסים | מלון | יין | ביצים | צנימים | לחם פתיתים | דובשניה | אבוקדו, | בשר | קורנפלור- מתירס | עגבניה | שלוחה | מיץ ענבים | ביסקויט | עוגת תפוחים | חלה | ופל | מציות | לחמנייה | כער עבה | מים, | אזני המן | זיתים | תאנים | שעועית | אפרסמון | גואיבה | שסק | מישמש | שזיף.

